

VZOROVÁ ROZHODNUTÍ O VYBRANÝCH PŘESTUPCÍCH PODLE ZÁKONA O STŘETU ZÁJMŮ

Odbor střetu zájmů a boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti připravil na základě poptávky převážně ze strany správních orgánů vzorová rozhodnutí o vybraných přestupcích podle zákona o střetu zájmů. Primární motivací pro jejich tvorbu byla rozhodnutí zaslaná úřady obcí s rozšířenou působností během roku 2021. Zaslaná rozhodnutí byla podrobena analýze, na jejímž základě byly identifikovány nejčastější nedostatky v rozhodovací činnosti správních orgánů.

Obecně lze shrnout, že většina správních orgánů, které zaslaly svá rozhodnutí, nepřistupuje k ochraně společenských zájmů, které jsou vymezeny zákonem o střetu zájmů, zcela v souladu s vůlí zákonodárce. Tento závěr vyplývá především z následujících skutečností. V naprosté většině případů jsou ukládány správní tresty pokuty ve výši stanovené při dolní hranici zákonné výměry. Neodůvodněně často je řízení zastaveno, nebo dokonce bývá věc nezřídká bez přesvědčivých důvodů odložena.

Většina rozhodnutí o vině trpí nedostatky zásadní povahy. Jedná se hlavně o:

- (a) nedostatečné odůvodnění rozhodnutí zejména pokud se jedná o uložení druhu správního trestu a jeho výměry nebo
- (b) přikládání nadměrného významu polehčující okolnosti spočívající v následném splnění oznamovací povinnosti, jakkoli k tomu dojde až po zahájení řízení o přestupku, tedy až pod zcela bezprostřední hrozbou správně-trestního postihu.

Je nutno zdůraznit, že zákonodárce stanovil výši možné pokuty za přestupky podle zákona o střetu zájmů formou rozsahu možných částek, kdy je horní hranice stanovena na 50 000 Kč [přestupky dle § 23 odst. 1 písm. d) až f) či odst. 2 písm. b) až d)] a 250 000 Kč u některých jiných přestupků. Společenská škodlivost přestupků podle zákona o střetu zájmů je proto i s ohledem na stanovenou výši pokut pojímána jako relativně vysoká. Toto ale není ze strany správních orgánů promítáno do praxe.

Rozhodnutí byla zpracována tak, aby mohla sloužit jako základní vodítko při tvorbě odůvodnění. Jako inspirace byla využita některá ze zaslanych rozhodnutí či jejich části, proto je text na některých místech skutkově podrobnější či obsáhlejší a styl jednotlivých vzorů se liší. Cílem bylo neodklánět se od té části praxe, kterou lze vnímat jako řádnou, a ukázat různé varianty textu. Ke vzorům je třeba přistupovat jako k určité formě metodické pomůcky, nikoliv jako k imperativu, který je nutné naplnit (například správné určení subjektivní stránky u omisivních přestupků podle zákona o střetu zájmů v praxi není vždy zcela jednoznačné). Naopak je zcela v gesci přestupkových orgánů, aby svá rozhodnutí tvořily nestranně a nezávisle a nebyly tak ve výkonu svých pravomocí nikým omezovány.

V případě potřeby vyjasnit některé údaje kontaktujte schránku Odboru střetu zájmů a boje proti korupci: **osz@msp.justice.cz**.

Verze č. 1

Stav ke dni 6. 6. 2023.

Obsah

Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů	3
Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů	8
Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů	14

A) Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů

- veřejný funkcionář uvede ve svém oznámení zjevně nepřesné, neúplné nebo nepravdivé údaje
- nejčastěji bývá výsledkem tzv. obsahové kontroly oznámení ze strany Ministerstva spravedlnosti [ve smyslu § 13 odst. 7 zákona o střetu zájmů]
- za přestupek nelze uložit napomenutí ani nelze upustit od potrestání

ROZHODNUTÍ

Městský úřad XY (dále také „*správní orgán*“) v přenesené působnosti dle § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*obecní zřízení*“), jako věcně a místně příslušný orgán podle § 25 odst. 1 věta první zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o střetu zájmů*“), rozhodl v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o přestupcích*“), za subsidiárního použití zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. (dále jen „*vyhláška o nákladech*“), takto:

I.

Obviněný nar. trvale bytem (dále jen „obviněný“), se uznává vinným ze spáchání přestupku dle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů, kterého se dopustil dne 6. 6. 2023 tím, že jako veřejný funkcionář dle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o střetu zájmů – starosta obce C, který byl pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, z nedbalosti neuvedl úplné údaje ve svém oznámení podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů, tzv. průběžném oznámení, za část roku 2022, po kterou byl veřejným funkcionářem. V oznámení neuvedl údaje o tom, že v průběhu výkonu funkce v oznamovaném období podnikal na základě živnostenského oprávnění [§ 9 písm. a) zákona o střetu zájmů], a o nově nabyté nemovitosti [§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů a § 10 odst. 2 písm. a) zákona o střetu zájmů].

II.

Za spáchání uvedeného přestupku se obviněnému na základě § 35 písm. b) a § 46 zákona o přestupcích a podle § 23 odst. 3 písm. a) zákona o střetu zájmů ukládá správní trest pokuty ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Města XY číslo..... nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích se obviněnému ukládá povinnost nahradit náklady řízení, stanovené dle § 6 odst. 1 vyhlášky o nákladech ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých), a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet města XY číslo nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

Odůvodnění

I.

Dne zahájil správní orgán v souladu s § 78 zákona o přestupcích řízení z moci úřední ve věci přestupku podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů proti obviněnému na základě oznámení o přestupku

od Ministerstva spravedlnosti, pod č.j., ze dne předaného správnímu orgánu v souladu s § 13 odst. 7 zákona o střetu zájmů, dle kterého, pokud se evidenční orgán dozví, že došlo k jednání, které má znaky přestupku, oznámí takovou skutečnost bezodkladně správnímu orgánu příslušnému k projednání přestupků podle zákona o střetu zájmů.

Z podání vyplývá, že Ministerstvo spravedlnosti provedlo ve smyslu § 13 odst. 7 zákona o střetu zájmů kompletní kontrolu údajů uvedených v oznámení obviněného (veřejného funkcionáře), a to porovnáním údajů uvedených v oznámení s údaji uvedenými v jiných informačních systémech veřejné správy.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že obviněný vykonává od 24. 10. 2022 funkci starosty obce C, pro kterou je dlouhodobě uvolněn. Obviněný učinil dne 6. 6. 2023 oznámení podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů, tzv. průběžné oznámení. Průběžné oznámení bylo podáno v zákonné lhůtě [podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů se podává do 30. 6. následujícího kalendářního roku]. Dále bylo zjištěno, že obviněný ve svém oznámení, konkrétně v části oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), v pododdílu s názvem „*Podnikání nebo provozování jiné samostatné výdělečné činnosti*“, neuvedl žádný údaj. Z výpisu živnostenského rejstříku bylo zjištěno, že obviněný má evidováno živnostenské oprávnění s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ v oboru činnosti „Velkoobchod a maloobchod“. Neuvedením těchto skutečností došlo k porušení § 9 písm. a) zákona o střetu zájmů. Kontrolou bylo dále zjištěno, že v části oznámení o majetku (§ 10 zákona o střetu zájmů), v pododdílu s názvem „*Věci nemovité*“ obviněný neuvedl žádné údaje. Z výpisu z Katastru nemovitostí ze dne bylo zjištěno, že obviněný v průběhu kalendářního roku 2022 nabyt děděním do výlučného vlastnictví pozemek evidovaný na listu vlastnictví č., katastrální území, na parcele č. o výměře 600 m² (orná půda). Tím porušil § 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů, podle kterého je veřejný funkcionář povinen oznámit majetek, který nabyt v průběhu výkonu funkce. V daném případě jde o oznámení nemovité věci ve smyslu § 10 odst. 2 písm. a) zákona o střetu zájmů.

Přílohou podání byl výpis z Centrálního registru oznámení týkající se obviněného.

II.

Správní orgán nejprve posuzoval otázku své příslušnosti k projednávání oznámeného přestupku. Podle § 25 odst. 1 věta první zákona o střetu zájmů projednává přestupky podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jejímž územním obvodu má veřejný funkcionář pobyt. Správní orgán si opatřil výpis z evidence obyvatel a shledal, že je ve smyslu § 25 odst. 1 zákona o střetu zájmů k projednání předmětného přestupku příslušný, neboť obviněný má pobyt v obci C, která se nachází v územním obvodu správního orgánu, jakožto orgánu obce s rozšířenou působností.

Správní orgán dále posuzoval, jestli není dán důvod ke speciálnímu vyloučení z projednávání a rozhodování ve smyslu § 63 zákona o přestupcích, ke kterému dochází v případě, kdy je podezřelý ze spáchání přestupku členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušným k řízení o předmětném přestupku nebo je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu příslušnému k řízení daného přestupku. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že v době projednávání přestupku není obviněný členem zastupitelstva města XY, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušný k řízení o předmětném přestupku, a není ani členem Zastupitelstva kraje A, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu.

Správní orgán rovněž posuzoval, zda není dán důvod k předání věci ve smyslu § 64 odst. 1 zákona o přestupcích, který je dán v případě, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo k předání věci orgánu příslušnému podle jiného zákona k projednání skutku, který má znaky přestupku osoby uvedené v § 4 odst. 4 nebo § 4 odst. 5 písm. c) zákona o přestupcích, anebo osoby uvedené v § 4 odst. 5 písm. a) a b) zákona o přestupcích, pokud o skutku nebylo rozhodnuto v prvním stupni. Správní orgán konstatuje, že žádný důvod k předání věci neshledal.

III.

Správní orgán dospěl k závěru, že pro zjištění stavu věci bude nezbytné nařídit ústní jednání ve smyslu § 80 odst. 1 zákona o přestupcích. Ústní jednání bylo nařízeno na den K tomuto jednání byl předvolán obviněný, kdy součástí předvolání bylo oznámení o zahájení řízení ve věci přestupku dle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů, a to způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

V průběhu dokazování při ústním jednání dne byl v souladu s § 53 odst. 6 správního řádu proveden důkaz listinami (výpis z Centrálního registru oznámení, výpis z živnostenského rejstříku, výpis z katastru nemovitostí), o čemž správní orgán učinil záznam do spisu, když účastníka řízení, obviněného, seznámil také s výše uvedeným oznámením Ministerstva spravedlnosti pod č.j..... K nesplnění zákonné povinnosti obviněný na ústním jednání uvedl, že *„byl v dobré víře, že své podnikání nemusí oznamovat, když už ho uvedl ve svém vstupním oznámení při zahájení výkonu své funkce. Navíc přeci z činností neměl v daném období skoro žádné příjmy. U té nemovitosti si myslel, že když je to jen malý kus pozemku, který navíc zdědil po své babičce, tak že jej uvádět také nemusí, protože si ho přeci nekoupil. Jeho nabytí nemohl nijak ovlivnit. Navíc jak údaj o podnikání, tak o nemovitosti přece jsou ve veřejném rejstříku. Nechtěl nic zatajovat. Není žádný kriminálník a je mu to líto. Vše samozřejmě co nejdříve doplní.“* V souladu s § 36 odst. 3 správního řádu měl obviněný před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, kdy uvedl, že k věci nemá nic a provedení jiných důkazů nenavrhuje.

IV.

V souladu s § 50 odst. 4 správního řádu správní orgán důkazy zhodnotil podle své úvahy, a to s přihlédnutím ke všem okolnostem, které vyšly v řízení najevo. Správní orgán posuzoval skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného. V tomto konkrétním případě správní orgán vycházel z listinných důkazů (výpis z katastru nemovitostí a živnostenského rejstříku), informací v Centrálním registru oznámení a také z vyjádření obviněného. Jednalo se o první případ podání průběžného oznámení ze strany veřejného funkcionáře. Správní orgán bral v úvahu také to, že obviněný své tzv. průběžné oznámení za rok 2022 (resp. za období roku 2022, po které byl veřejným funkcionářem podle zákona o střetu zájmů) podal, své povinnosti se tedy nevyhýbal, přičemž podle obsahové kontroly provedené Ministerstvem spravedlnosti, byla pochybení shledána pouze v oznámení o činnostech a oznámení o majetku. Ve zbylých částech vady shledány nebyly. Za významné považuje správní orgán také to, že obviněný v průběhu řízení o přestupku podal opravné oznámení, ve kterém dané skutečnosti uvedl.

Po provedeném dokazování správní orgán dospěl k závěru, že vina obviněného způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí, nadepsaném jako „I“, byla náležitě prokázána, kdy byly provedeny všechny dostupné relevantní důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Z důkazů bylo jednoznačně prokázáno, jaká oznámení obviněný učinil, a v jakých lhůtách. Z příložených důkazů bylo jednoznačně ověřeno, že v oznámení chyběly údaje o činnostech a nabytí nemovité věci.

Pro posouzení osoby obviněného si správní orgán vyžádal výpis z Centrální evidence přestupků a shledal, že obviněný nemá v Centrální evidenci přestupků žádný záznam.

Protiprávní jednání obviněného správní orgán po právní stránce zhodnotil a projednávaný skutek podřadil pod skutkovou podstatu přestupku dle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů, kdy tohoto přestupku se *„veřejný funkcionář s výjimkou veřejného funkcionáře uvedeného v § 2 odst. 2 písm. f) nebo g) dopustí tím, že v oznámení podle § 9 až 11 nebo § 12 odst. 4 uvede zjevně nepřesné, neúplné nebo nepravdivé údaje“*. Kdo se rozumí veřejným funkcionářem pro účely tohoto zákona, je upraveno v § 2 zákona o střetu zájmů. Tzv. „uvolněný“ starosta se pro účely tohoto zákona považuje za veřejného funkcionáře podle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o střetu zájmů.

Správní orgán shledal, že neuvedení dvou údajů – tedy informace o činnosti a nabytí nemovité věci v průběhu výkonu funkce, naplňuje materiální stránku přestupku. Oznamovací povinnost veřejného funkcionáře má vazbu na oprávnění veřejnosti na údaje v oznámení nahlížet. Je tedy promítnutím ústavně zaručeného práva na informace, které bylo obviněným sníženo. Toto platí i za situace, když jsou dané údaje uvedeny v jiném veřejném rejstříku (živnostenský rejstřík, katastr nemovitostí). Dané údaje byly do Centrálního registru oznámení obviněným sice dodatečně vloženy, nicméně k tomu došlo až po několika měsících od lhůty pro podání řádného oznámení. V daném případě správní orgán uzavřel, že se nejednalo o pochybení, jehož společenská škodlivost by byla natolik nepatrná, že by se s ohledem na § 5 zákona o přestupcích o přestupek nejednalo, a bylo by namíste řízení o přestupku nezahajovat a věc odložit.

Jednu ze základních podmínek odpovědnosti fyzické osoby za spáchání přestupku představuje zavinění. Podle § 15 zákona o přestupcích postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Zákon o střetu zájmů nestanoví, že by ke spáchání přestupku podle § 23 odst. 1 písm. e) zákona o střetu zájmů bylo třeba úmyslného zavinění. Uvedený přestupek lze tedy spáchat rovněž z nedbalosti. V projednávaném případě dospěl správní orgán k závěru, že přestupek byl spáchán z nevědomé nedbalosti, neboť obviněný nevěděl (nepodařilo se prokázat, že by byl věděl), že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl; lze spravedlivě požadovat, aby si starosta obce s ohledem na povahu zastávané funkce vrcholného představitele veřejné moci v obci adekvátní informace k řádnému plnění oznamovacích povinností podle zákona o střetu zájmů (konkrétně podle § 9 a 10 zákona o střetu zájmů) zjistil.

V.

Při stanovení druhu a výměry správního trestu správní orgán přihlédl k významu zákonem chráněného zájmu, kterým je vytvoření takového prostředí, které bude zmenšovat potenciální korupční rizika a povede k jasnému a odpovědnému rozhodování zvolených veřejných funkcionářů, zvýšení jejich odpovědnosti za výkon svěřených činností pod tlakem možné veřejné kontroly. Správní orgán přihlédl i ke způsobu spáchání přestupku, kdy dle názoru správního orgánu obviněný spáchal skutek v důsledku nesprávného porozumění zákonným požadavkům, resp. jejich mylné interpretaci. Toto bylo podřazeno pod polehčující okolnosti stejně jako míra zavinění, která je v zásadě dána jeho formou, kdy správní orgán, jak již výše odůvodnil, spatřuje v jednání obviněného nejméně závažnou formu zavinění, tedy zavinění v nedbalosti nevědomé. Za polehčující okolnost považuje správní orgán skutečnost, že obviněný v průběhu tohoto řízení, a to neprodleně poté, co byl o svém omylu informován, správné oznámení podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů podal. Upuštění od potrestání ani uložení trestu napomenutí není podle § 23 odst. 4 zákona o střetu zájmů v daném případě možné.

Správní orgán vzal v souladu s § 37 písm. f) zákona o přestupcích v úvahu i osobní poměry obviněného, které mu byly známy. Obviněný je t. č. stále veřejným funkcionářem, a to uvolněným, kdy jeho ostatní příjmy jsou pouze minimální, má vyživovací povinnost ke dvěma nezletilým dětem. Dále s ohledem na výše uvedenou formu zavinění, polehčující okolnosti a způsob spáchání přestupku rozhodl o uložení správního trestu pokuty ve výši 1 000 Kč. Výše i splatnost pokuty je uvedena ve výroku tohoto rozhodnutí v části II.

VI.

Jelikož byl obviněný uznán vinným z přestupku, bylo rozhodnuto o uložení povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou, tak jak ukládá § 95 odst. 1 zákona o přestupcích. Výše paušální částky je stanovena v § 6 odst. 1 vyhlášky o nákladech, a to ve výši, která je uvedena ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Obviněný má dle § 96 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích právo podat odvolání proti tomuto rozhodnutí v plném rozsahu, a to ke Krajskému úřadu A, prostřednictvím správního orgánu, který jej vydal, ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 a 86 odst. 1 správního řádu). Lhůta k podání odvolání začíná běžet dnem následujícím ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. V případě že byla písemnost uložena dle § 23 správního řádu a adresát si ji ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedl, považuje se písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu).

O odvolání rozhoduje Krajský úřad kraje A [§ 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů].

oprávněná úřední osoba

Informace nad rámec poučení:

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání musí mít náležitosti stanovené v § 82 odst. 2 správního řádu (jednak obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 správního řádu - musí být z něho patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje a dále též údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jemuž předcházelo) a musí být podáno s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Podání lze učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným v předchozí větě, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu (§ 37 odst. 4 správního řádu).

B) Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů

- osoba, která byla veřejným funkcionářem, nepodala oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů
- vzor lze použít také pro přestupky podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů (kdy osoba, která je veřejným funkcionářem, neučiní oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 1, 2 nebo 3)

ROZHODNUTÍ

Městský úřad XY (dále jen „*správní orgán*“) v přenesené působnosti dle § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*obecní zřízení*“), jako věcně a místně příslušný orgán podle § 25 odst. 1 věta druhá zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o střetu zájmů*“), rozhodl v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o přestupcích*“), za subsidiárního použití zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. (dále jen „*vyhláška o nákladech*“), takto:

I.

Obviněný nar....., trvale bytem (dále jen „obviněný“), se uznává vinným ze spáchání přestupku dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů, kterého se dopustil jako fyzická osoba tím, že po skončení výkonu funkce veřejného funkcionáře z nedbalosti neučinil oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů.

Tohoto přestupku se obviněný dopustil dne 3. 8. 2021, když jako fyzická osoba - bývalý veřejný funkcionář ve smyslu § 2 odst. 1 písm. q) zákona o střetu zájmů, člen Rady města XY (obce s rozšířenou působností), nesplnil povinnost ve smyslu § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů, která ukládá osobě, jež byla veřejným funkcionářem, po ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře učinit oznámení o činnostech dle § 9, o majetku dle § 10 odst. 1 písm. b), o příjmech a závazcích dle § 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů, a to ve lhůtě nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy tuto skutečnost do registru zapsal podpůrný orgán (Městský úřad XY), jakožto příslušný orgán právnické osoby uvedený v § 14a odst. 2 písm. k) zákona o střetu zájmů, přičemž zápis o ukončení výkonu funkce byl proveden dne 2. 7. 2021 a obviněnému lhůta pro podání příslušného oznámení uplynula dne 2. 8. 2021.

II.

Za spáchání uvedeného přestupku se obviněnému ukládá na základě § 35 písm. b) a § 46 zákona o přestupcích a § 23 odst. 3 písm. a) zákona o střetu zájmů správní trest pokuty ve výši 3 000 Kč (slovy tři tisíce korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Města XY číslo nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích se obviněnému ukládá povinnost nahradit náklady řízení, stanovené dle vyhlášky o nákladech ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých), a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet města XY číslo nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

Odůvodnění

I.

Dne 14. 9. 2021 obdržel správní orgán elektronickým podáním oznámení Odboru střetu zájmů a boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti čj. ze dne 14. 9. 2021 o podezření ze spáchání přestupku podle zákona o střetu zájmů, jehož se měl dopustit obviněný. Jednání spočívalo v tom, že jako fyzická osoba, bývalý člen Rady města XY (obce s rozšířenou působností), nesplnil povinnost stanovenou v § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů, která ukládá fyzické osobě po ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře učinit oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), oznámení o majetku [§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů] a oznámení o příjmech a závazcích (§ 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů) - (dále jen „výstupní oznámení“) ve lhůtě do 30 dnů ode dne, kdy datum ukončení výkonu funkce do Centrálního registru oznámení zapsal podpůrný orgán, v daném případě Městský úřad XY, přičemž mu lhůta pro podání oznámení po ukončení výkonu funkce uplynula dne 2. 8. 2021.

Správní orgán si k podání, kterým Ministerstvo spravedlnosti oznámilo výše uvedený přestupek, dne 15. 9. 2021 opatřil výpis z Centrálního registru oznámení (dále také „CRO“), z něhož zjistil, že obviněný byl neuvolněným členem Rady města XY, přičemž dne 2. 7. 2021 obec u této osoby zapsala ukončení výkonu funkce k datu 30. 6. 2021. S ohledem na výše uvedené lhůta pro podání výstupního oznámení obviněnému uplynula dne 2. 8. 2021. Nesplněním této povinnosti se obviněný dopustil přestupku dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů, a to i za situace, kdy oznámení podal dodatečně, a to až po zahájení řízení o přestupku dne 1. 10. 2021.

II.

Správní orgán nejprve posuzoval otázku své příslušnosti k projednávání oznámeného přestupku. Podle § 25 odst. 1 věta druhá zákona o střetu zájmů projednává přestupky dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jejímž územním obvodu má fyzická osoba, která byla veřejným funkcionářem, trvalý pobyt. Správní orgán si opatřil výpis z evidence obyvatel a shledal, že je ve smyslu § 25 odst. 1 zákona o střetu zájmů k projednání předmětného přestupku příslušný, neboť obviněný má trvalý pobyt ve městě XY.

Správní orgán dále posuzoval, zda není dán důvod ke speciálnímu vyloučení z projednávání a rozhodování ve smyslu § 63 zákona o přestupcích, ke kterému dochází v případě, kdy je podezřelý ze spáchání přestupku členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušným k řízení o předmětném přestupku nebo je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu příslušnému k řízení daného přestupku. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že v době projednávání přestupku není již obviněný členem zastupitelstva města XY, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušný k řízení o daném přestupku (funkci člena Zastupitelstva města XY ukončil současně s ukončením funkce člena Rady města XY), a není ani členem Zastupitelstva kraje A, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu.

Správní orgán rovněž posuzoval, zda není přítomen důvod k předání věci ve smyslu § 64 odst. 1 zákona o přestupcích, který je dán v případě, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo k předání věci orgánu příslušnému podle jiného zákona k projednání skutku, který má znaky přestupku osoby uvedené v § 4 odst. 4 nebo § 4 odst. 5 písm. c) zákona o přestupcích, anebo osoby uvedené v § 4 odst. 5 písm. a) a b) zákona o přestupcích, pokud o skutku nebylo rozhodnuto v prvním stupni. Správní orgán konstatuje, že žádný důvod k předání věci neshledal.

III.

Na základě doručeného oznámení správní orgán zahájil z moci úřední řízení o přestupku dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů. Obviněnému bylo oznámení o zahájení řízení doručeno dne

30. 9. 2021, kterýmžto dnem bylo řízení o přestupku zahájeno. Správní orgán v souladu s § 80 odst. 2 zákona o přestupcích nařídil ústní jednání, protože s ohledem na okolnosti případu shledal tento postup nezbytným k dostatečnému objasnění subjektivní i objektivní stránky přestupku a k poskytnutí dostatečného prostoru pro účinnou obhajobu obviněného.

K ústnímu jednání v předmětné věci, které se konalo dne 25. 10. 2021, se obviněný dostavil a k projednávání věci se vyjádřil. Z výpovědi obviněného vyplynulo, že si povinnosti podat výstupní oznámení vědom byl a písemně od tajemníka obdržel informaci, že bylo do Centrálního registru oznámení k jeho osobě zapsáno ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře včetně data ukončení. Jako důvod, proč se s podáním výstupního oznámení o více než jeden kalendářní měsíc opozdil, obviněný uvedl, že „*toho měl moc a nějak na to zapomněl*“. K tomu podle obviněného došlo z toho důvodu, že účetní, od které si chtěl vyžádat informace o svém příjmu, byla na dovolené a po jejím obdržení měl zase dovolenou sám obviněný. Podle obviněného tedy došlo k nešťastné shodě náhod doplněné o značné množství pracovních úkolů, které byl v daném období nucen řešit, a pro které si na plynutí lhůty k podání výstupního oznámení včas nevzpomněl. Následně tedy podal oznámení až po zahájení řízení o přestupku. Na otázku správního orgánu na sociální situaci obviněný uvedl, že má běžnou sociální situaci a že myslí, že u něj nejsou přítomny žádné důvody hodné zvláštního zřetele, jež by odůvodňovaly snížení částky nákladů řízení.

Dle zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu postupoval správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dle úsudku správního orgánu byly zjištěny takové skutečnosti, které jsou dostačující pro uznání viny za spáchání přestupku, z něhož byl obviněn. Správní orgán za rozhodující důkazy uznal oznámení Ministerstva spravedlnosti doložené výpisem z Centrálního registru oznámení k datu 14. 9. 2021. Ministerstvo spravedlnosti, jako ústřední orgán státní správy pro střet zájmů, provádí mimo jiné i kontrolní činnost spočívající v kontrole včasnosti podávání oznámení veřejnými funkcionáři a pravdivosti a úplnosti údajů uvedených v jednotlivých oznámeních evidovaných v Centrálním registru oznámení. Právě z této kontrolní činnosti bylo zjištěno pochybení spočívající v nedodržení zákonné povinnosti – podání výstupního oznámení obviněným, jak je shora citováno. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že obviněný výstupní oznámení podal, ale neučinil tak v zákonné lhůtě, neboť měl za povinnost výstupní oznámení podat nejpozději do 2. 8. 2021, avšak oznámení podal až dne 1. 10. 2021, a to po zahájení řízení o přestupku.

IV.

Pro posouzení osoby obviněného si správní orgán vyžádal výpis z Centrální evidence přestupků a shledal, že obviněný nemá v Centrální evidenci přestupků žádný záznam.

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek je třeba zavinění. Podle § 15 zákona o přestupcích postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě přestupku podle ustanovení § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmu není stanoveno, že by bylo zapotřebí úmyslného zavinění, postačí tedy zavinění z nedbalosti.

Správní orgán má za prokázané, že obviněný spáchal přestupek podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů zaviněně. Nepodařilo se prokázat, že by tak učinil úmyslně – nebylo prokázáno, že by obviněný chtěl porušit zájem chráněný zákonem o střetu zájmů (např. nepodal oznámení s cílem nesplnit svojí oznamovací povinnost) či byl s jeho porušením srozuměn (tak by tomu bylo např. v situaci, kdyby obviněný vědomě nebral ohled na běžící lhůtu pro podání oznámení a byl srozuměn s tím, že oznámení nejspíš nepodá včas). Přestupek je podle § 15 odst. 3 zákona o přestupcích spáchán z vědomé nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Obviněný ve své výpovědi uvedl, že si povinnosti podat výstupní oznámení vědom byl a byl rovněž podpůrným orgánem informován o ukončení výkonu funkce veřejného funkcionáře, včetně data ukončení, čímž bylo prokázáno, že obviněný spáchal přestupek z vědomé nedbalosti. Objektem skutkové podstaty přestupku dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů je zájem společnosti na tom, aby

veřejní funkcionáři vykonávali svoji funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit. Proto je pro veřejné funkcionáře definované zákonem o střetu zájmů mimo jiné stanovena i povinnost oznamovat skutečnosti, které umožňují veřejnou kontrolu jejich činností a majetku.

Toto pravidlo platí bez výjimky pro všechny případy, kdy z pohledu zákona o střetu zájmů k zahájení nebo ukončení výkonu funkce u veřejného funkcionáře došlo, a to za účelem zajištění jasného přehledu o tom, s čím veřejný funkcionář do funkce vstoupil, co v průběhu jejího výkonu nabyl a s jakým majetkem z funkce odchází. Vedle toho oznámit peněžité příjmy a jiné majetkové výhody, které nabyl během výkonu funkce, nesplacené závazky před nástupem do funkce, během výkonu funkce a ke dni ukončení výkonu funkce. Dále je povinen oznámit taxativně uvedené ekonomicky relevantní činnosti, pakliže tyto v průběhu funkce vykonával.

Správní orgán si je vědom, že obviněný se dopustil „jen“ pochybení spočívajícím v nedodržení lhůty pro splnění zákonem stanovené oznamovací povinnosti, kterou se zpožděním následně po zahájení řízení o přestupku splnil. S ohledem na výše uvedené se tedy celá věc může jevit jako administrativní pochybení, ale i toto opomenutí je zákonem považováno za přestupek. Je třeba zdůraznit, že znemožněním kontroly ze strany veřejnosti poškozují vztahy vzájemné důvěry mezi komunálními politiky a veřejností. Orgánům veřejné moci uvedeným v § 14b odst. 3 zákona o střetu zájmů pak bylo znemožněno (v případě, že by potřebovaly) využít informace, jež jsou součástí výstupního oznámení, protože v Centrálním registru oznámení chybí. Pořádek ve věcech veřejných je tedy tímto pochybením narušen. Stejně tak bylo omezeno právo na informace ze strany veřejnosti.

Správní orgán má za prokázané, že materiální stránka přestupku, tedy jeho škodlivost narušující zájem společnosti, je v tomto případě naplněna, a to bez ohledu na skutečnost, že předmětné oznámení bylo podáno po zákonem stanovené lhůtě se zpožděním v řádu týdnů. Správní orgán v této souvislosti podotýká, že je při své činnosti povinen respektovat zásadu legitimního očekávání dle § 2 odst. 4 správního řádu, a tedy dbát, aby při rozhodování obdobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgán konstatuje, že pokud ve všech předchozích případech obdobné jednání spočívající v opomenutí podat oznámení podle zákona o střetu zájmů vyhodnotil jako způsobilé porušit či ohrozit zájem společnosti a ukládal za něj správní trest pokuty blízkí se zákonem stanovené spodní hranici, přičemž takto trestal i veřejné funkcionáře na „nejnižších“ stupních řízení (starosty, místostarosty), pak nemá důvod se odchýlit od tohoto svého postupu ani v případě veřejného funkcionáře – člena rady obce s rozšířenou působností.

V.

Správní orgán při ukládání správního trestu obviněnému pečlivě zvážil všechna kritéria uvedená v § 37 zákona o přestupcích, tedy závažnost přestupku, způsob jeho spáchání a jeho následky, okolnosti, za nichž byl spáchán a míru zavinění. Za polehčující okolnost považuje správní orgán zejména skutečnost, že se jedná o první obdobné porušení obviněného veřejného funkcionáře a skutečnost, že přestupek byl spáchán z nedbalosti, nikoliv úmyslně. Ze zápisů z jednání rady obce a protokolů z jednání zastupitelstva obce (jež si správní orgán vyžádal) vztahujících se k období, kdy v důsledku opomenutí obviněného v CRO chyběly oznamované údaje, se podle zjištění správního orgánu rada ani zastupitelstvo obce nezabývaly záležitostmi takové povahy, aby zajištění účinné ochrany veřejného zájmu ve zvýšené míře vyžadovalo možnost kontroly ze strany veřejnosti, a tedy přítomnost oněch chybějících informací v CRO.

Správní orgán nicméně musel přihlídnout i ke skutečnosti, že obviněný byl veřejným funkcionářem několik období, měl proto své povinnosti znát a řádně jim dostát.

Za přestupek podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů lze v souladu s § 23 odst. 3 písm. a) téhož zákona uložit pokutu od 1 000 Kč do 50 000 Kč. Dle § 23 odst. 4 zákona o střetu zájmu nelze za tento konkrétní přestupek uložit nejmírnější správní trest – napomenutí, ani nelze od uložení správního trestu v rozhodnutí o přestupku upustit. Již z tohoto lze tedy dovodit závažnost projednávaného přestupku, kdy je rovněž třeba

zmínit i § 23 odst. 5 zákona o střetu zájmů, který zakazuje přestupky uvedené v § 23 odst. 1 a 2 zákona o střetu zájmů projednat v příkazním řízení, resp. ve zkráceném řízení příkazem či vydáním příkazu na místě. Toto zákonem stanovené omezení správní orgán považuje za určitý signál, že zákonodárce požaduje, aby uvedený přestupek byl projednán a rozhodován pečlivě, s uvedením všeho podstatného ve vydaném rozhodnutí. Toto omezení v možnosti vést zkrácené řízení o přestupku, vyloučení správního trestu napomenutí a stanovení pevné dolní hranice pokuty správní orgán vzal jako jeden z rozhodných faktorů pro své uvážení o správním trestu, přičemž současně respektoval zásadu legitimního očekávání a nestranného postupu stanovené v § 2 odst. 4 správního řádu.

Pokutu ve výši 3 000 Kč, která se navíc v tomto případě blíží samé spodní hranici zákonného rozmezí, správní orgán stanovil dle svého uvážení v souladu se zásadami správního řízení a má za to, že respektuje principy zákonnosti, individualizace a rovněž i legitimního očekávání. Správní orgán je toho názoru, že uložená pokuta bude pro obviněného nikoliv pouhým trestem, ale především preventivním opatřením, které v budoucnu zamezí opakovanému porušení této povinnosti, tedy že obviněný bude dostatečně poučen a bude si více hlídat, aby se jeho opomenutí neopakovalo v dalším období za situace, kdy může případně zastávat obdobné postavení podléhající zákonu o střetu zájmů, byť u jiné organizace.

VI.

Ustanovení § 95 odst. 1 zákona o přestupcích m. j. stanoví, že obviněnému, který byl uznán vinným, správní orgán uloží povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou, jejíž výše 1 000 Kč je stanovena v § 6 odst. 1 vyhlášky o nákladech.

Dle § 79 odst. 5 správního řádu lze výši paušální částky snížit, ale jen na požádání a jen v případech hodných zvláštního zřetele (nelze ji zcela prominout). Obviněný o snížení paušální částky nákladů řízení nepožádal, jak bylo uvedeno výše, na přímý dotaz správního orgánu sdělil, že má běžnou sociální situaci a nejsou mu známy žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by měl případně žádat o snížení částky nákladů řízení.

Poučení

Obviněný má dle § 96 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích právo podat odvolání proti tomuto rozhodnutí v plném rozsahu, a to ke Krajskému úřadu A, prostřednictvím správního orgánu, který jej vydal, ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 a 86 odst. 1 správního řádu). Lhůta k podání odvolání začíná běžet dnem následujícím ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. V případě že byla písemnost uložena dle § 23 správního řádu a adresát si ji ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedl, považuje se písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu).

O odvolání rozhoduje Krajský úřad kraje A [§ 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů].

oprávněná úřední osoba

Informace nad rámec poučení:

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřijatelné. Odvolání musí mít náležitosti stanovené v § 82 odst. 2 správního řádu (jednak obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 správního řádu - musí být z něho patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje a dále též údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jemuž předcházelo) a musí být podáno s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal

správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Podání lze učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným v předchozí větě, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu (§ 37 odst. 4 správního řádu).

C) Vzor rozhodnutí o přestupku podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů

- osoba, která je veřejným funkcionářem, nepodala oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o střetu zájmů
- vzor lze použít také pro přestupky podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o střetu zájmů (kdy osoba, která je veřejným funkcionářem, nepodala oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 3 zákona o střetu zájmů, neučiní oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o střetu zájmů)

ROZHODNUTÍ

Městský úřad XY (dále jen „*správní orgán*“) v přenesené působnosti dle § 61 odst. 1 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*obecní zřízení*“), jako věcně a místně příslušný orgán podle § 25 odst. 1 věta první zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o střetu zájmů*“), rozhodl v řízení vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o přestupcích*“), za subsidiárního použití zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. (dále jen „*vyhláška o nákladech*“), takto:

I.

Obviněný, nar....., trvale bytem (dále jen „obviněný“), se uznává vinným ze spáchání přestupku dle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů, kterého se úmyslně dopustil jako veřejný funkcionář tím, že neučinil oznámení ve lhůtě podle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů.

Tohoto přestupku se obviněný dopustil dne 1. 7. 2022 tím, že jako veřejný funkcionář ve smyslu § 2 odst. 1 písm. p) zákona o střetu zájmů, člen Rady obce C, který je pro svou funkci dlouhodobě uvolněn, nesplnil povinnost zakotvenou v § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů, která ukládá veřejnému funkcionáři učinit oznámení o činnostech dle § 9, o majetku dle § 10 odst. 1 písm. b), o příjmech a závazcích dle § 11 odst. 2 zákona, a to nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku po celou dobu výkonu funkce.

II.

Za spáchání uvedeného přestupku se obviněnému na základě § 35 písm. b) a § 46 zákona o přestupcích a § 23 odst. 3 písm. a) zákona o střetu zájmů, ukládá správní trest pokuty ve výši 6 000 Kč (slovy šest tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet města XY číslo..... nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích se obviněnému ukládá povinnost nahradit náklady řízení, stanovené dle § 6 odst. 1 vyhlášky o nákladech ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých), a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet města XY číslo nebo do pokladny Města XY, jejíž kancelář sídlí na adrese

Odůvodnění

I.

Dne 14. 9. 2022 obdržel správní orgán elektronickým podáním oznámení Odboru střetu zájmů a boje proti korupci Ministerstva spravedlnosti čj. z téhož dne, o podezření ze spáchání přestupku podle zákona

o střetu zájmů, jehož se měl dopustit obviněný, a to jednáním spočívajícím v tom, že jako veřejný funkcionář ve smyslu § 2 odst. 2 písm. p) zákona o střetu zájmů, tzv. uvolněný člen Rady obce C, nesplnil povinnost stanovenou v § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů, která ukládá veřejnému funkcionáři povinnost učinit oznámení o činnostech (§ 9 zákona o střetu zájmů), oznámení o majetku [§ 10 odst. 1 písm. b) zákona o střetu zájmů] a oznámení o příjmech a závazcích (§ 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů) - (dále jen „průběžné oznámení“) nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku (v daném případě do 30. 6. 2022) po celou dobu výkonu funkce.

Správní orgán si k podání, kterým Ministerstvo spravedlnosti oznámilo výše uvedený přestupek, dne 15. 9. 2022 opatřil výpis z Centrálního registru oznámení, z něhož zjistil, že obviněný po celý kalendářní rok 2021 vykonával funkci uvolněného člena Rady obce C, přičemž nejpozději dne 30. 6. 2022 nepodal průběžné oznámení za kalendářní rok 2021. Uvedené oznámení nepodal ani dodatečně. Nesplněním předmětné oznamovací povinnosti ve lhůtě stanovené v § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů se obviněný dopustil přestupku dle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů.

II.

Správní orgán nejprve posuzoval otázku své příslušnosti k projednávání oznámeného přestupku. Podle § 25 odst. 1 zákona o střetu zájmů projednává přestupky podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jejímž územním obvodu má veřejný funkcionář pobyt. Správní orgán si opatřil výpis z evidence obyvatel a shledal, že je ve smyslu § 25 odst. 1 věta první zákona o střetu zájmů k projednání předmětného přestupku příslušný, neboť obviněný má pobyt v obci C, která se nachází v územním obvodu správního orgánu, jakožto orgánu obce s rozšířenou působností.

Správní orgán dále posuzoval, zda není dán důvod ke speciálnímu vyloučení z projednávání a rozhodování ve smyslu § 63 zákona o přestupcích, ke kterému dochází v případě, kdy je podezřelý ze spáchání přestupku členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušným k řízení o předmětném přestupku nebo je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu příslušnému k řízení daného přestupku. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že v době projednávání přestupku není obviněný členem zastupitelstva města XY, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je příslušný k řízení o předmětném přestupku, a není ani členem Zastupitelstva kraje A, tedy územního samosprávného celku, jehož orgán je odvolacím orgánem vůči správnímu orgánu.

Správní orgán rovněž posuzoval, jestli není dán důvod k předání věci ve smyslu § 64 odst. 1 zákona o přestupcích, který je dán v případě, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo k předání věci orgánu příslušnému podle jiného zákona k projednání skutku, který má znaky přestupku osoby uvedené v § 4 odst. 4 nebo § 4 odst. 5 písm. c) zákona o přestupcích, anebo osoby uvedené v § 4 odst. 5 písm. a) a b) zákona o přestupcích, pokud o skutku nebylo rozhodnuto v prvním stupni. Správní orgán konstatuje, že žádný důvod k předání věci neshledal.

III.

Na základě doručeného oznámení správní orgán zahájil z moci úřední řízení o přestupku dle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů s obviněným. Obviněnému bylo oznámení o zahájení řízení doručeno dne 30. 9. 2022, kterýmžto dnem bylo řízení o přestupku zahájeno. Správní orgán v souladu s § 80 odst. 2 zákona o přestupcích nařídil ústní jednání, neboť s ohledem na okolnosti případu shledal tento postup nezbytným k dostatečnému objasnění subjektivní i objektivní stránky přestupku a k poskytnutí dostatečného prostoru pro účinnou obhajobu obviněného.

K ústnímu jednání v předmětné věci, které se konalo dne 25. 10. 2022, se obviněný dostavil, k projednávání věci se vyjádřil. Z výpovědi obviněného vyplynulo, že si povinnosti podat průběžné oznámení za kalendářní

rok 2021 nejpozději dne 30. 6. 2022 vědom byl. Jako důvod, proč průběžné oznámení neučinil, obviněný uvedl, že podání průběžného oznámení si zásadně nepřála jeho manželka, neboť se dle jejího názoru jedná o „porušení presumpce nevinny, zakotvené v Listině základních práv a svobod; (manžel) není žádný podvodník, aby někdo musel kontrolovat co dělá, co vlastní a kolik a za co bere, (manžel) je jeden z nejčestnějších a nejslušnějších lidí, každý, kdo ho zná, to ví; ponižovat se člověk nechat nesmí, tohle je uplatnění práva na odpor podle Listiny základních práv a svobod, neboť ani Ústavní soud nechrání čest a důstojnost člověka a nedbá ani presumpce nevinny“. Obviněný se proto rozhodl oznámení nepodat. Na otázku správního orgánu na sociální situaci obviněný uvedl, že má běžnou sociální situaci a že myslí, že u něj nejsou přítomny žádné důvody hodné zvláštního zřetele, jež by odůvodňovaly snížení částky nákladů řízení.

Dle zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu postupoval správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dle úsudku správního orgánu byly zjištěny takové skutečnosti, které jsou dostačující pro uznání viny ze spáchání přestupku, z něhož byl obviněný obviněn. Správní orgán za rozhodující důkazy považoval oznámení Ministerstva spravedlnosti doložené výpisem z Centrálního registru oznámení k datu 15. 9. 2022. Ministerstvo spravedlnosti, jako ústřední orgán státní správy pro střet zájmů, provádí mimo jiné i kontrolní činnost spočívající v kontrole včasnosti podávání oznámení veřejnými funkcionáři a pravdivosti a úplnosti údajů uvedených v jednotlivých oznámeních evidovaných v Centrálním registru oznámení. Právě z této kontrolní činnosti bylo zjištěno pochybení spočívající v nedodržení zákonné povinnosti, podání průběžného oznámení obviněným, jak je shora citováno. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že obviněný průběžné oznámení nepodal ani dodatečně.

IV.

Pro posouzení osoby obviněného si správní orgán opatřil výpis z Centrální evidence přestupků a shledal, že obviněný nemá v Centrální evidenci přestupků žádný záznam.

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek je třeba zavinění. Podle § 15 zákona o přestupcích postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě přestupku podle ustanovení § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmu není stanoveno, že by bylo zapotřebí úmyslného zavinění, postačí tedy zavinění z nedbalosti. Přestupek je spáchán úmyslně tehdy, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem (úmysl přímý), nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn (úmysl nepřímý). Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí (nedbalost vědomá), nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (nedbalost nevědomá). Správní orgán má za prokázané, že obviněný spáchal přestupek podle § 23 odst. 1 písm. f) zaviněně. Tvrzením obviněného bylo prokázano, že se jednání dopustil úmyslně. Na základě vyhodnocení všech dostupných relevantních skutečností dospěl správní orgán k závěru, že obviněný spáchal uvedený přestupek v přímém úmyslu.

Objektem skutkové podstaty přestupku dle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů je zájem společnosti na tom, aby veřejní funkcionáři vykonávali svoji funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit. Proto je pro veřejné funkcionáře definované zákonem o střetu zájmů mimo jiné stanovena i povinnost oznamovat skutečnosti, které umožňují veřejnou kontrolu jejich činností a majetku.

Toto pravidlo platí bez výjimky pro všechny případy, kdy z pohledu zákona o střetu zájmů k zahájení nebo ukončení výkonu funkce u veřejného funkcionáře došlo, a to za účelem zajištění jasného přehledu o tom, s čím

veřejný funkcionář do funkce vstoupil, co v průběhu jejího výkonu nabyl a s jakým majetkem z funkce odchází. Vedle toho oznámit peněžité příjmy a jiné majetkové výhody, které nabyl během výkonu funkce, nesplacené závazky před nástupem do funkce, během výkonu funkce a ke dni ukončení výkonu funkce. Dále je povinen oznámit taxativně uvedené ekonomicky relevantní činnosti, pakliže tyto v průběhu funkce vyvíjel.

Člen rady obce je současně jedním z významných funkcionářů – zástupců vedení obce a jako takový se podílí na výkonu samostatné působnosti obce, kam patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřil zákon. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu mimo jiné řeší záležitosti týkající se uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce a má další práva stanovená zákonem obecního zřízení. Současně však také hospodáří s majetkem obce a zástupci vedení obce tak mají i pravomoci v oblasti majetku a finančních prostředků. Konkrétně radě obce je vyhrazeno mimo jiné zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce, stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce apod.

Obviněný úmyslným nepodáním průběžného oznámení znemožnil veřejnou kontrolu dodržování jeho povinností vyplývajících ze zákona o střetu zájmů, a to zejména jeho povinnosti neupřednostňovat osobní zájem před zájmem, který je povinen z titulu své funkce prosazovat nebo hájit. Je třeba mít na paměti, že znemožnění kontroly ze strany veřejnosti poškozuje vztahy vzájemné důvěry mezi komunálními politiky a veřejností. Orgánů veřejné moci uvedeným v § 14b odst. 3 zákona o střetu zájmů pak bylo rovněž znemožněno (v případě, že by potřebovaly) využít informace, jež jsou součástí výstupního oznámení. Pořádek ve věcech veřejných je tedy tímto pochybením narušen.

Správní orgán má za prokázané, že materiální stránka přestupku, tedy jeho škodlivost narušující zájem společnosti, je v tomto případě naplněna, a to zvláště s ohledem na skutečnost, že předmětné oznámení nebylo podáno ani dodatečně.

V.

Správní orgán při ukládání správního trestu obviněnému pečlivě zvážil všechna kritéria uvedená v § 37 zákona o přestupcích, tedy závažnost přestupku, způsob jeho spáchání a jeho následky, okolnosti, za nichž byl spáchán a míra zavinění. Uvedené bylo blíže specifikováno výše (část odůvodnění nadepsaná II.). Za přestupek podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona o střetu zájmů lze v souladu s § 23 odst. 3 písm. a) téhož zákona uložit pokutu od 1000 Kč do 50 000 Kč.

Obviněný jednal v přímém úmyslu, kdy sám přiznal, že své povinnosti dle zákona o střetu zájmů zná, dokonce měl oznámení již připravené, ale z důvodu zachování dobrých rodinných vztahů a svého soukromí se ho nakonec rozhodl nepodat. Dle mínění správního orgánu svědčí prohlášení obviněného o tom, že svým jednáním chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, když chtěl ve snaze chránit své soukromí zamezit veřejné kontrole, tedy jednal v přímém úmyslu (viz též výše). Míra zavinění je tedy vyšší, než kdyby jednal v nedbalosti nebo v úmyslu nepřímém. Za polehčující okolnost správní orgán považuje přiznání obviněného, který se správním orgánem spolupracoval, dostavil se k ústnímu jednání. Ve prospěch obviněného svědčí rovněž skutečnost, že za spáchání obdobného přestupku nebyl v minulosti potrestán. Přitěžující okolností pak je skutečnost, že obviněný svoji povinnost podat průběžné oznámení, vyplývajícímu ze zákona o střetu zájmů ani následně nesplnil. Nelze tedy dospět k závěru, že by obviněný svého skutku litoval a snažil se zjednat

nápravu. Obviněný nadto je i nadále veřejným funkcionářem, jeho neochota plnit povinnosti vyplývající mu ze zákona o střetu zájmů má proto nezanedbatelný potenciál nadále ohrožovat právem chráněný zájem.

Pokutu ve výši 6 000 Kč správní orgán stanovil dle svého uvážení zcela v souladu se zásadami správního řízení a má za to, že respektuje principy zákonnosti, individualizace a rovněž i legitimního očekávání. Správní orgán věří, že uložená pokuta bude pro obviněného nikoliv jen prostředkem represe, ale zejména prevence, který ho přiměje povinnost podat oznámení splnit alespoň dodatečně a v budoucnu zamezí opakovanému porušení této povinnosti.

Správní orgán obviněného upozorňuje, že pokud se obviněný v budoucnu dopustí podobného jednání, hrozí mu dle § 23 odst. 3 písm. a) zákona o střetu zájmů pokuta od 1 000 Kč až do výše 50 000 Kč.

VI.

Ustanovení § 95 odst. 1 zákona o přestupcích m. j. stanoví, že obviněnému, který byl uznán vinným, správní orgán uloží povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou, jejíž výše 1 000 Kč je stanovena § 6 odst. 1 vyhlášky o nákladech.

Dle § 79 odst. 5 správního řádu lze výši paušální částky snížit, ale jen na požádání a jen v případech hodných zvláštního zřetele (nelze ji zcela prominout). Obviněný o snížení paušální částky nákladů řízení nepožádal, jak bylo uvedeno výše, na přímý dotaz správního orgánu sdělil, že má běžnou sociální situaci a nejsou mu známy žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by měl případně žádat o snížení částky nákladů řízení.

Poučení

Obviněný má dle § 96 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích právo podat odvolání proti tomuto rozhodnutí v plném rozsahu, a to ke Krajskému úřadu A, prostřednictvím správního orgánu, který jej vydal, ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 a 86 odst. 1 správního řádu). Lhůta k podání odvolání začíná běžet dnem následujícím ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. V případě že byla písemnost uložena dle § 23 správního řádu a adresát si ji ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedl, považuje se písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu).

O odvolání rozhoduje Krajský úřad kraje A [§ 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů].

oprávněná úřední osoba

Informace nad rámec poučení:

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání musí mít náležitosti stanovené v § 82 odst. 2 správního řádu (jednak obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 správního řádu - musí být z něho patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje a dále též údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jemuž předcházelo) a musí být podáno s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Podání lze učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným v předchozí větě, je možno je učinit pomocí jiných

technických prostředků, zejména prostřednictvím dálnopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu (§ 37 odst. 4 správního řádu).